

Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

KH 92 § 11.8.2014

Valtiovarainministeriö pyytää kuntien lausuntoa kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta 26.8.2014 mennessä.

Lausuntopyyntö on **liitteenä nro 92/2014**, jossa pyydetään erityisesti ottamaan kantaa esitettyihin kysymyksiin.

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki niin, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttavasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Kuntalaki säilyy edelleen yleislakina ja sillä pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Hallituksen esitysluonnos on **liitteenä nro 92a/2014**. Laki esitetään tulevan voimaan 1.1.2015.

Esitetty kuntalaki ottaa monin tavoin huomioon muuttuneen toimintaympäristön: toisaalta laajennetaan toimintakokonaisuutta ja annetaan vapauksia päätäntävaltaan ja toisaalta määritellään ja lakisääteistetään tehtäviä ja rajoitetaan toimintavapautta. Uudessa laissa on 150 pykälää, kun nykyisessä on 100 pykälää.

Muutoksia on erityisesti seuraavissa pääkohdissa:

- järjestämisvastuu ja palvelujen tuottaminen määritellään
- valtion ja kunnan suhde (uusi kuntatalousohjelma)
- toiminnan organisoinnin ja johtamisen mallit (mm. valtuuston kokoon harkintavaltaa ja toimikauden aikaistaminen, kh:n pj:n tehtävät ja rooli ym.)
- luottamushenkilöt (mm. päätoimiset ja osa-aikaiset, sidonnaisuuksien ilmoittaminen)
- kuntalaisvaikuttaminen (mm. aloiteoikeuden laajentaminen palvelujen käyttäjille ja kunnassa toimiville yhteisöille ja säätiöille, ns. vaikuttamistoimielimet eli mm. nuorisovaltuusto ja vammaisneuvosto)
- konserniajattelu (mm. taloudessa ja johtamisessa)
- kuntien yhteistoiminnan säätely (vastuukuntamalli)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet				Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	Kärkölässä <u>18.8</u> 2014
				
				Pöytäkirjanpitäjä / keskusarkistonhoitaja

- päätöksenteko- ja hallintomenettely (hallintosääntö ainoa johtosääntö, otto-oikeus vain kh:lla, sähköiset päätöksentekotavat, yleinen tietoverkko viestinnän pääkanavaksi)
- talous ja tilintarkastus (alijäämän kattamisvelvollisuuden tiukentaminen ja ulottaminen kuntayhtymiin, tarkastuslautakunnan riippumattomuuden vahvistaminen ja arviointitehtävän täsmentäminen, sidonnaisuusilmoitusten kokoaminen tarkastuslautakunnan tehtäväksi)
- kunnan toiminta markkinoilla (lainan ja vakuuden antaminen kuntakonsernin ulkopuolelle kielletään)

Lakiesitys sisältää kokonaisuudessaan monia hyviä parannuksia nykyiseen lainsäädäntöön. Uudistuksessa on otettu huomioon aiempaa enemmän kuntalaisnäkökulmaa ja osallistumismahdollisuuksien lisäämistä ja muuta vaikuttamista. Lisäksi kunnan toiminta on määritelty ja otettu konserniajattelu vahvasti huomioon. Lisäksi useissa kohdissa kuntien itsehallinnolle annetaan mahdollisuuksia toimia aiempaa vapaammin, toisaalta kuitenkin julkinen talous ja kuntatalous sen osana otetaan vahvemman säätelyn piiriin. Lisäksi sähköisen asioinnin kehittyminen on huomioitu mm. päätöksenteossa ja viestinnässä.

Liitteenä nro 92b/2014 on esitys kunnan lausunnoksi kuntalakiluonnokseen.

Valmistelija: vs. kunnanjohtaja

Vs. kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää esittää lausuntonaan **liitteestä nro 92b/2014** ilmenevän.

Päätös:

Keskustelun kuluessa Kyösti Virolainen esitti seuraavat muutokset:

15 § Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden ajankohdan muuttamisesta. Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden ajankohtia ei tule muuttaa. Nykyisin käytössä olevat ajankohdat ovat toimivia.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet				Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	Kärkölässä <u>18.8</u> 2014
				
				Pöytäkirjanpitäjä / keskusarkistonhoitaja

37 § Alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista.

Pykälän 37 tulisi sisältää myös maininta kunnanosalvaltuusto alueellisen lautakunnan tai johtokunnan lisäksi. Näille myös budjettivalta.

85 § Sidonnaisuuksista ilmoittamisesta.

Ympäristölautakunnan ja teknisen lautakunnan puheenjohtajien sidonnaisuudet olisi myös ilmoitettava.

93 § Otto-oikeuden rajaamista kunnanhallitukselle.

Esitys korostaa liiaksi kunnanhallituksen asemaa. Keskittämällä yksiin käsiin demokratian pohja kaventuu. Otto-oikeus tulee säilyttää myös lautakunnalla ja johtokunnalla.

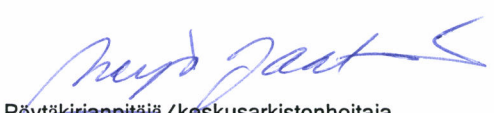
119 - 120 § Erityisen vaikeassa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointi, menettelyistä.

Kunnille tulee antaa riittävästi aikaa taloutensa järjestämiseen/kuntoon saattamiseen ilman, että ne välittömästi määräajan umpeutuessa liitettäisiin vakavaraisempaan kuntaan.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Kyösti Virolaisen muutosesityksen kohdan 93 osalta.

Muilta osin esitys raukesi kannattamattomana. Virolainen esitti eriävän mielipiteensä asiaan.

Muilta osin päätökseksi tuli esittelijän esitys.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet				Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	Kärkölässä <u>18.8</u> 2014
		RR KS		 Pöytäkirjanpitiäjä / keskusarkistonhoitaja

8.5.2014

Jakelussa mainituille

Lausuntopyyntö kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa: toimitelimen ja johtaminen-, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat -jaostot. Työvaliokunta on vastannut lainvalmistelusta ja koordinoitunut valmistelujaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista.

Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Erityisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)
- kuntatalousohjelmasta (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku);
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 -49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)

- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määräajassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi. Lausunnoissa toivotaan käytettävän em. otsikointia tai erittelemään esitetyt huomiot luku- tai pykäläkohtaisesti. Lausunnot pyydetään toimittamaan myös word-tiedostona lausuntoyhteenvedon laatimista varten.

Lausuntoa antavien kuntien toivotaan sisällyttävän omiin lausuntoihinsa kunnassa toimivien nuorisovaltuustojen tai muiden nuoria edustavien tahojen näkemyksiä.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön [www-sivuilla](http://www.sivuilla) osoitteessa www.kuntauudistus.fi.

Päivi Laajala
Osastopäällikkö, ylijohtaja

Lisätietojen antajat

Ylijohtaja Päivi Laajala, valtiovarainministeriö, p. 02955 30026, [etunimi.sukunimi\(a\)vm.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)vm.fi)

Lainsäädäntöneuvos Eeva Mäenpää, valtiovarainministeriö, p. 02955 30266, [etunimi.sukunimi\(a\)vm.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)vm.fi)

Toimielimet ja johtaminen –jaoston puheenjohtaja Auli Valli-Lintu, valtiovarainministeriö, p. 02955 30079, [etunimi.sukunimi\(a\)vm.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)vm.fi)

Demokratiajaoston puheenjohtaja Inga Nyholm, valtiovarainministeriö, p. 02955 30042, [etunimi.sukunimi\(a\)vm.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)vm.fi)

Talousjaoston puheenjohtaja Arto Sulonen, Suomen Kuntaliitto, p. 0400 850 232, [etunimi.sukunimi\(a\)kuntaliitto.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)kuntaliitto.fi)

Kunnat ja markkinat –jaoston puheenjohtaja Elise Pekkala, työ- ja elinkeinoministeriö, p. 02950 63731, etunimi.sukunimi(a)tem.fi.

Jakelu

Kunnan- ja kaupunginhallitukset
 Suomen Kuntaliitto
 Valtioneuvoston kanslia
 Ulkoasiainministeriö
 Oikeusministeriö
 Sisäasiainministeriö
 Puolustusministeriö
 Opetus- ja kulttuuriministeriö
 Maa- ja metsätalousministeriö
 Liikenne- ja viestintäministeriö
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Sosiaali- ja terveysministeriö
 Ympäristöministeriö
 Aluehallintovirastot
 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
 Maakuntien liitot
 Sairaanhoidopiirit
 Erityishuoltopiirit
 Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueet
 Koulutuskuntayhtymät ja muut koulutuksen järjestäjät
 KT Kuntatyönantajat
 Kirkon työmarkkinalaitos
 Valtion työmarkkinalaitos
 Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
 Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty
 Kunta-alan unioni
 Tekniikka ja Terveys KTN
 Toimihenkilöiden neuvottelujärjestö TNJ
 AKAVA
 STTK
 SAK
 Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
 MTK
 Keva
 Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
 SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
 Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta
 Elinkeinoelämän keskusliitto
 Suomen Yrittäjät
 Keskuskauppakamari
 Hallitusammattilaiset ry.
 Suomen evankelis-luterilainen kirkko
 Suomen ortodoksinen kirkko
 Folktinget
 Saamelaiskäräjät
 Kansallinen Kokoomus rp.
 Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue rp.
 Perussuomalaiset rp.
 Suomen Keskusta rp.
 Vasemmistoliitto rp.
 Vihreä liitto rp.
 Suomen ruotsalainen kansanpuolue rp.
 Suomen kristillisdemokraatit (KD) rp.

Ammattiosaajien kehittämissyhdystys AMKE
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Suomen nuorisovaltuustojen liitto
Allianssi ry.
Nuorisosiain neuvottelukunta
Suomen Kotiseutuliitto
Väestörekisterikeskus
Helsingin maistraatti
Julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajat ry
Julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunta
Kuntatarkastajat ry
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) (pääjohtaja Geert Dancet)

Kärkölen kunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kuntalain uudistus on tarpeellinen kuntien toimintaympäristön ja rakenteiden nopean muuttumisen vuoksi. Seuraavassa otetaan *kursivoidulla* kantaa ministeriön pyytämiin kysymyksiin:

Kunnan toiminnan käsite (6 §) Kuntakonserni ja kunnan toiminta

Pykälän 2 momentissa määritellään kuntakonsernia laajempi uusi käsite *kunnan toiminta*. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi kunnan osallistumisen yhteistoimintaan sekä kunnan muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Tällöin näkökulma kunnan toiminnasta sisältää mm. ostopalvelut ja sopimuksin hankkimat palvelut. Kuntaa ja sen toimintaa tulee johtaa kokonaisuutena organisoitumismuodosta riippumatta.

Kärkölen kunta pitää erittäin hyvänä, että kunnan johtaminen otetaan kokonaisvaltaisesti haltuun ja ulotetaan se sisältämään koko toiminnan organisointitavasta riippumatta.

Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista, pykälät 7 – 9 §

Kunnan tehtävät on jaettu (7 §) lakisääteisiin, yleiseen toimialaan kuuluviin sekä toimeksiantotehtäviin.

Pykälissä 8 j 9 määritellään kunnan järjestämisvastuusta ja rahoitusvastuusta (8 §) ja palvelujen tuottamisesta (9 §)

Järjestämis- ja tuottamisvastuun määrittely on tarpeellinen selkiytyks kuntalakiin kuntien monimuotoisen palvelujärjestelmän toteuttamisessa.

Kuntatalousohjelmasta, 12 §

Kuntatalousohjelma korvaa nykyisen peruspalveluohjelmamenettelyn. Nyt ehdotettu kuntatalousohjelma on osa EU-lainsäädännön edellyttämää uutta julkisen talouden ohjausjärjestelmää, jolloin koko julkinen talous (sis. valtiontalouden, kuntatalouden sekä työeläkelaitokset ja muut sosiaaliturvarahastot) saadaan samaan suunnitelmaan. Tällöin kuntasektorille voidaan asettaa oma rahoitusaseman bkt-osuutta koskeva tasapainotavoite.

Tämä on erittäin hyvä ja tarpeellinen väline koko julkisen talouden vakautukseen sekä kansallisen ja globaalin talouden muutoksien ohjaamiseen, ennakointiin ja reagoimiseen julkisen talouden osalta.

Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta, 15 §

Kuntavaalit ehdotetaan toimitettavaksi huhtikuussa, jolloin valtuuston toimikausi alkaisi kesäkuussa.

Muutos antaa uudelle valtuustolle mahdollisuuden valmistella ja hyväksyä seuraavan vuoden talousarvion ja –suunnitelma, mikä on varsin hyvä asia. Tällöin uusi valtuusto pääsee heti laatimaan ja toteuttamaan omaa näkemystään kunnan johtamisesta.

Tämä myös vaikuttaisi siihen, että edellisen vuoden tilinpäätös olisi hyvä hyväksyä jo toukokuun loppuun mennessä ”vanhan” valtuuston toimesta. Nyt taloussäännöksissä esitetään, että tilinpäätös olisi käsiteltävä kesäkuun loppuun mennessä.

Valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä, 16 §

Valtuutettujen lukumäärä ei enää jatkossa määräytyisi suoraan laista, vaan siitä päättäisi valtuusto asetetuissa rajoissa.

Tämä on hyvä lisä kunnalliseen itsehallintoon, jolloin paikalliset olosuhteet voidaan ottaa huomioon valtuuston kokoa määriteltäessä.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista, 5 luku

Kuntalaisten ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen on perusteltua ja tarpeellista. Yhdenvertaiset oikeudet ja osallistumismahdollisuudet lisäävät osaltaan palvelujen laadunvalvontaa, asiakaslähtöistä toimintatapaa ja tuottavuusvaatimuksen toteutumista.

Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista, 31 §, 34 § ja 38 §

Lakiesitys mahdollistaa erilaiset, paikallisista olosuhteista lähtevät ja tarkoituksenmukaiset organisointitavat.

Säädös on tarpeen, jotta erikokoiset kunnat voivat järjestää tarkoituksenmukaisen organisaation omista lähtökohdistaan.

Alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista, 37 §

Lain 37 § mahdollistaa alueellisen lautakunnan tai johtokunnan perustamisen.

Tämä on tarpeellinen mahdollisuus esim. kuntien yhdistyessä, jolloin alueellisen tasapainon säilyttämiseksi voidaan perustaa alueellisia toimielimiä.

Kuntastrategiasta, 39 §

Pykälässä säädetään lakisääteisestä kuntastrategista, joka olisi valtuuston merkittävin johtamisväline kunnan johtamisessa.

Kärkölän kunnan mielestä on erittäin tärkeää, että valtuusto vastaa ja päättää kunnan toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista pitkällä aikavälillä. Toki valtuustot ovat jo nykyisinkin hyväksyneet kuntastrategian, mutta toiminnan lakimääräisyys lisää strategian merkitystä.

Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä, 40 ja 41 §:t

Kunnanhallituksen tehtävistä määrätään nykyistä yksityiskohtaisemmin. Lisäksi uusi pykälä 41 säättää kunnanhallituksen puheenjohtajan asemasta ja tehtävistä.

Säännökset ovat tarpeellisia kunnanhallituksen toiminnan järkevöittämiseksi. Erityisen hyvä on erikseen määrätä hallituksen puheenjohtajan tehtävistä, jotta virkajohdon ja luottamushenkilöjohdon tehtävät eriytetään ja täsmennetään.

Johtajasopimuksesta, 43 §

Uusi pykälä kunnanjohtajan johtajasopimuksesta olisi valtuuston tehtäviin tuleva säädös, jossa määriteltäisiin mm. kunnanjohtajan ja kunnanhallituksen puheenjohtajan työnjaosta kunnan johtamisessa. Lisäksi sopimuksessa määrittäisiin muista johtamisen edellytyksistä.

Säännös on tarpeellinen lisä kuntalakiin, jonka mukainen sopimus onkin jo käytössä monessa kunnassa. Sopimuksen sisältö määrittelee virkajohdon ja luottamushenkilöjohdon tehtäviä.

Omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista, 6 §, 47-49 §

Kuntakonsernin määritelmä pykälässä 6 on nykyisen kuntalain mukainen, mutta nyt mukaan on otettu uusi *kunnan toiminta* -käsite, joka on paljon laajempi ja sisältää koko kunnan palvelutuotannon. Uudet pykälät ovat 47 koskien omistajaohjausta sekä 48 koskien kunnan tytäryhteisöjen toimintaa ja konserniohjeita. 49 pykälä koskee konsernijohtoa, josta määrätään nykyisessäkin kuntalaissa.

On erittäin tärkeää ottaa haltuun koko kunnan palvelutuotanto kunnan toiminta -käsitteellä ja muutoin määrätä eri tavoin järjestetyn toiminnan kokonaisuuden johtamisesta mukaan lukien tytäryhteisöt ja kuntakonserni. Näin saadaan välineet johtaa ja ohjata koko kunnan palvelutuotantoa tuotantotavoista riippumatta.

Kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista, 8 luku

Säännökset ovat osin jo nykyainsäädäntöä. 51 §:ssä määritellään yhteistoiminnan suhteesta hankintalakiin, missä ei muuteta lain soveltamisalaa, vaan selkiytetään toimintaa. Yhteisen toimielimen osalta säädetään sitä koskevasta sopimuksesta. Kuntayhtymiä koskeva säädösteksti on pitkälti nykyainsäädännön mukainen.

Pykälän 51 määrittely kuntien yhteistoiminnan ja hankintalain osalta on varsin tarpeellinen. Muilta osin ei ole huomioita.

Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista, 74 § 1 ja 4 mom.

Säännös on pitkälti nykyisen lainsäädännön mukainen, mutta sisältää myös joitain tiukennuksia. Kunnanhallitukseen ei ole jatkossa kelpoinen kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö, kun nykyisin lain rajoitus koskee keskushallinnossa työskentelevää. Lisäksi esitys poistaa kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevan henkilön vaalikelpoisuuden kunnanhallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi.

Esitetyt muutokset ovat perusteltuja ja ne selkeyttävät nykyistä lainsäädäntöä sekä lisäävät hallinnon avoimuutta ja luotettavuutta.

Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista, 81 § ja 82 §

81 § on uusi ja se säättää luottamushenkilön oikeudesta saada vapaata työstään päätoimisen tai osa-aikaisen luottamustehtävän hoitamista varten. 82 pykälä on nykyisen lain mukainen ja säättää oikeudesta saada vapaata toimielimen kokoukseen osallistumista varten.

Säännökset ovat tarpeellisia ja varsinkin isoissa kaupungeissa on tarpeen tehdä keskeisistä luottamustehtävistä päätoimisia tai osa-aikaisia. Tällöin kaikilla luottamushenkilöillä tulee olla oikeus saada työstä vapaata ko. luottamustehtävien hoitoon.

Sidonnaisuuksista ilmoittamisesta, 85 §

Säännös edellyttää keskeisten luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden ilmoittavan omista sidonnaisuuksistaan.

Sidonnaisuuksista ilmoittaminen ja sidonnaisuusrekisterin ylläpitäminen on hyvin perusteltu ja lisää omalta osaltaan hallinnon avoimuutta ja luotettavuutta.

Kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista, 19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.

Esitykset vastaavat pääosin nykyainsäädäntöä. Uutena esitetään 83 § 3 momentissa perussäännös luottamushenkilönmaksuista eli kunnallinen puoluerahoitus, jota nykyisinkin peritään luottamushenkilöiden palkkioista puolueille tai niiden paikallisyhdistyksille.

Puoluerahoituksen järjestelmän läpinäkyvyyden lisääminen lisää hallinnon avoimuutta ja kansalaisten luottamusta hallintoon, mikä on hyvä asia.

Otto-oikeuden rajaamista kunnanhallitukselle, 93 §

Ehdotettu lakimuutos rajaa otto-oikeuden vain kunnanhallitukselle, kun nykyisin otto-oikeutta on mahdollistanut asian ottamisen myös lautakunnan ja johtokunnan käsiteltäväksi.

Esitys korostaa kunnanhallituksen asemaa kunnan hallinnon ja talouden hoidosta vastavana toimielimenä ja se yksinkertaistaa otto-oikeusmenettelyä. Tämä on hyvä ja looginen vahvistus kunnanhallituksen tehtäviin.

Toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista, 99 -101 § sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa, 109 § ja 110 §, 141 §

Päätöksentekotapoja esitetään lisättäväksi nykyisestä kokouksesta sähköiseen kokoukseen sekä sähköiseen päätöksentekomenettelyyn ennen kokousta. Lisäksi kunnan ilmoitukset sekä keskeiset tiedot mm. kunnan palveluista ja toiminnasta julkaistaisiin yleisessä tietoverkossa.

Esitykset ovat perusteltuja ja nykytekniikkaan sopivia. Esitykset joustavoittavat päätöksentekoa ja antavat siihen uusia mahdollisuuksia. Kaikkinainen tiedottaminen kunnan toiminnasta lisää avoimuutta ja auttaa parantamaan palveluja ja muuta kunnan toimintaa.

Alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin, 111 §

Säädös on pitkälti nykyisen sääntelyn mukainen, mutta alijäämien kattamisvelvollisuutta on tiukennettu ja se on ulotettu koskemaan kuntayhtymiä.

Alijäämien kattamisvelvoite on julkisen talouden kestävyysvajeen näkökulmasta hyvin perusteltu ja sen ulottaminen kuntayhtymiin on tarpeellista koko julkisen talouden kannalta.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä, 119 § ja 120 §

Nykyiset säädökset on otettu valtiosuoslainsäädännöstä kuntalakiin pienin muutoksin.

Säädökset ovat loogisia alijäämän kattamisvelvoitteen kanssa ja siten on perusteltua ottaa säännökset kuntalakiin valtiosuoslainsäädännön sijasta.

Tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista, 122 §

Esityksessä täsmennetään tarkastuslautakunnan erillisyyttä ja riippumattomuutta kunnanhallituksesta ja muusta operatiivisesta toiminnasta. Säännöksessä korostuu tarkastuslautakunnan tehtävä tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arvioinnissa sekä konserninäkökulma. Myös sidonnaisuuksien ilmoittaminen esitetään tarkastuslautakunnan tehtäväksi.

Tehtävien täsmennys ja rajausta suhteessa kunnanhallitukseen ovat tarpeellisia. Myös tarkastuslautakunnan roolin vahvistaminen tarkoituksenmukaisuuskysymyksiin sekä kuntakonserniin ovat tarpeellisia koko kunnan johtamisen valvonnan ja kehittämisen kannalta. Sidonnaisuuksien ilmoittaminen tarkastuslautakunnan tehtävänä on luonteva.

Tilintarkastuksesta, 123 §

Uutta pykälässä on, että tilintarkastajaksi tulee jatkossa valita yhteisö (ei enää luonnollista henkilöä) ja kunnan tytäryhteisön yhdeksi tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö.

Säännösmuutokset täsmentävät tilintarkastuksen järjestämistä hyvään suuntaan. Myös tässä huomioidaan konserninäkökulma.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta, 125 §

Säännöksellä määritellään tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle muita laajempi tietojensaantioikeus.

Kun tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu kuntakonsernin tavoitteiden arviointi, olisi perusteltua laajentaa tarkastuslautakunnan tietojensaantioikeutta myös konserniin yhteisöihin samalla tavalla kuin tilintarkastajalla.

Kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta, 15 luku

Esitetty sääntely täsmentää nykyistä lainsäädäntöä.

Esitykseen ei ole huomautettavaa.

Lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä

Rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä ei ole huomautettavaa.

Kärkölen kunta
Kunnanhallituksen kokous
Ma 11.8.2014 klo 18.00

ERIÄVÄMIELIPIDE

KH 92 & Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

Kunnanhallituksen esitykseen lausunnoksi: liite nro92b/2014 allekirjoittanut teki perusteltuja muutosesityksiä seuraaviin kohtiin:

15 & Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta.

Mielestäni nykyinen ajankohta on parempi ja käytännössä toimiva.

37 & Alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista.

Mielestäni pykälän 37 tulisi sisältää myös maininta **KUNNANOSAVALTUUSTO** alueellisen lautakunnan tai johtokunnan lisäksi, näille myös **BUDJETTI**valta.

119 & 120 & Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelystä.

Mielestäni kunnille tulee antaa riittävästi aikaa taloutensa järjestämiseen/kuntoonsaattamiseen ilman että ne välittömästi määrää ajan umpeutuessa liitettäisiin vakavaraisempaan kuntaan

Kärkölässä 11.8.2014

Kyösti Virolainen
Kunnanhallituksen varajäsen